
Kyrkomötet Budgetutskottets betänkande 2012:2

Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2011

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas kyrkostyrelsens skrivelse 2012:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2011.

Kyrkostyrelsen föreslår att kyrkomötet fastställer årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorerna föreslår att kyrkomötet beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret. Budgetutskottet tillstyrker förslagen.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisning och koncernredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2011.
2. Kyrkomötet beslutar att bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2011.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2012:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2011

Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisning och koncernredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2011.

Yttranden från andra utskott

Budgetutskottet har erbjudit samtliga utskott att yttra sig över skrivelsen och förklarat sig särskilt intresserat av om respektive sakutskott har synpunkter på kyrkostyrelsens återkoppling gällande de tidigare kyrkomötesärenden som kyrkostyrelsen anser slutbehandlade och som härstammar från utskottet (bilaga 2 i skrivelsen).

Yttranden har inkommit från Gudstjänstutskottet (G 2012:1y, *bilaga 1*) och Ekumenikutskottet (Eu 2012:2y, *bilaga 2*).

Bakgrund

Kyrkostyrelsen skrivelse består av den tryckta *Årsredovisning 2011 för Svenska kyrkans nationella nivå* med bilagorna 1. *Resultatrapport 2011*, 2. *Redogörelse för behandlingen av kyrkomötets ärenden 2012* och 3. *Svenska kyrkans utbildningar i framtiden*.

Årsredovisningen

I *förvaltningsberättelsen* lyfter kyrkostyrelsen fram en rad konkreta exempel på genomförd verksamhet, och pekar särskilt på att styrelsen konstaterat ett behov av att i sina prioriteringar bland den nationella nivåns olika uppgifter överväga hur samarbetet med och stödet till stiftens ska utformas. Under 2011 har överläggningar och samråd med stiftsstyrelserna genomförts med syfte att diskutera utmaningar som Svenska kyrkan står inför, och på så sätt lägga en grund för arbetet med strategiska frågor och verksamhetsplanering.

Årets resultat är -201 miljoner kronor, främst till följd av negativt resultat i kapitalförvaltningen. Det innebär att eget kapital vid utgången av 2011 minskat till 5 064 miljoner kronor, vilket är 200 miljoner under den övre gräns för målnivån där kyrkostyrelsen har att till kyrkomötet kommentera det överskjutande beloppet.

Liksom förra året har årsredovisningen utökats med en *hållbarhetsredovisning*, ”Grönt bokslut”. Det fokuserar på hur den nationella nivån arbetar för att minimera den egna verksamhetens potentiellt negativa inverkan på en hållbar utveckling.

Bilagorna

I *bilaga 1* redovisar kyrkostyrelsen ett urval av verksamhetens insatser och resultat i förhållande till den nationella nivåns uppgifter samt den av kyrkomötet 2010 beslutade verksamhetsinriktningen och kostnadsramen.

Verksamheten har i huvudsak genomförts enligt plan, men några avvikelser kan konstateras. Vakanser på chefspositioner vid kyrkokansliet har fått konsekvenser för den samlade lednings- och företrädarkapaciteten, vilket i kombination med vakanser på andra befattningar också inneburit att delar av det löpande utvecklingsarbetet prioriterats ned eller försenats.

Kostnadsramen för 2011 var 2 629 miljoner kronor. Utfallet, 2 444 miljoner kronor, är 185 miljoner (sju procent) lägre. Avvikelsen förklaras av lägre utbetalning av stiftsbidrag till följd av högre utdelning från prästlönstillgångarna, lägre kostnader för bidrag inom ramen för den internationella verksamheten, lägre utnyttjande av kyrkoantikvarisk ersättning, lägre personalkostnader samt bibehållna förfogandemedel och omkostnadsreserver.

Av *bilaga 2* framgår att 26 skrivelser från tidigare kyrkomöten har slutbehandlats under året, medan 19 återstår. Bilagan innehåller även fyra underbilagor med olika redogörelser för kyrkomötets kännedom.

Bilaga 3 är en redovisning från Nämnden för utbildning, forskning och kultur om Svenska kyrkans utbildningar i framtiden. Kyrkostyrelsen har under våren 2012 fått presentationen av nämndens beslut om studiegång och organisation för de kyrkliga utbildningarna till diakon, församlingspedagog, kyrkomusiker och präst. I samband med det har styrelsen uttalat som sin mening att information om utbildningsfrågorna borde lämnas till kyrkomötet, vilket görs i denna bilaga.

Revisorerna

I *revisionsberättelsen* uttalar revisorerna att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och att den ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Trossamfundet Svenska kyrkans finansiella ställning per den 31 december 2011 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen, samt att förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar. Revisorerna tillstyrker att kyrkomötet fastställer resultaträkningen och

Utskottets överväganden

Årsredovisningens innehåll

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisning och koncernredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2011.

Budgetutskottet ansluter sig till kyrkostyrelsens förslag. Utskottet har inget att invända mot de redovisade skälen till att kostnaderna är lägre än den ram som kyrkomötet beslutade om 2010.

Budgetutskottet menar att årsredovisningen ger en tydlig bild av verksamhetens resultat och ställning samtidigt som den visar på verksamhetens komplexitet och rikedom. Utskottet ser särskilt positivt på att kyrkostyrelsen har fortsatt sitt arbete med att, genom bilaga 1, utveckla redovisningen av hur verksamhets- och ekonomiutfall relaterar till tidigare års kyrkomötesbeslut. Utskottet ser fram mot en fortsatt utveckling av det arbetet.

Som en del av beredningen har Budgetutskottet haft överläggningar med de nyttillträdde revisorerna. Utskottet ser med tillfredsställelse på revisorernas arbete och noterar särskilt att de ser över hur kyrkostyrelsen följer upp delegationsbeslut, redovisning av stiftelser och Sidabidrag samt hur mål uppfylls. Revisorerna har också diskuterat behovet av att kyrkostyrelsen blir tydligare i sin styrning av nämnderna för samordning, planering och utveckling på den nationella nivån. Nu föreslår visserligen kyrkostyrelsen i KsSkr 2012:3 att dessa ska avskaffas, men frågan är ännu relevant och behovet av tydlig styrning föreligger även gentemot de råd som kyrkostyrelsen tillsätter.

Enligt kyrkostyrelsen har vakanser på chefspositioner i kyrkokansliet medfört att det löpande utvecklingsarbetet försenats. Utskottet noterar att dessa vakanser kvarstått även 2012 och utgår från att kyrkostyrelsen analyserar orsaken till att rekryteringsprocesserna dragit ut på tiden samt vidtar åtgärder för att undvika liknande situationer i framtiden.

Till kommande årsredovisningar efterlyser utskottet information om hur kyrkostyrelsen arbetar med riskhantering i verksamheten. Den riskhantering som nu redovisas rör endast finansförvaltningen och det är enligt utskottets mening inte tillräckligt.

Slutligen noterar Budgetutskottet att inget av de övriga utskotten haft några invändningar mot återkopplingen gällande de tidigare kyrkomötesärenden som kyrkostyrelsen anser slutbehandlade. Däremot poängterar Gudstjänstutskottet att kyrkomötets skrivelse 2009:5 *Öppet nattvardsbord för de odöpta* visserligen är slutbehandlad, men att frågan lever och behöver vara föremål för samtal och behandling i framför allt de lokala sammanhangen. Ekumenikutskottet för sin del emotser, med anledning av kyrkomötets skrivelse 2011:20 *Svenska kyrkan i utlandet – struktur och delaktighet*, resultatet av kyrkostyrelsens behandling vad gäller rättssäkra direkta val till en utlandskrets i kyrkomötet.

Ansvarsfrihet

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2011.

Budgetutskottet ansluter sig till revisorernas förslag.

Uppsala den 27 september 2012

På Budgetutskottets vägnar

Sven Esplund, ordförande

Hans Josefsson, sekreterare

Beslutande: Sven Esplund, ordförande, Jösta Claeson, Britt Sandström, Leif Nilsson, Monica Lago, Peter Egardt, Thomas Jönsson, Key Lundegård, Carl-Eric Gabrielsson, Erika Hedblom, Gustaf Bengtsson, Marie Wojidkow, Sten Johansson, Inger Gustafsson och Soili Brunberg.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Birger Wernersson, Solveig Hallin, Leif Rönqvist, Ann-Kristin Forsman, Per-Henrik Bodin, Niklas Larsson, Erik Sjöstrand, Lars T Gåreberg, Gunvor Thorstensson, Leif Nordlander och Elisabeth Svensson.

Biskop Sven-Bernhard Fast har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets yttrande 2012:1y

**Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå
år 2011**

Till Budgetutskottet

Gudstjänstutskottets yttrande över skrivelse 2012:2.

Gudstjänstutskottet har beretts möjlighet att yttra sig över kyrkostyrelsens skrivelse 2012:2.

Gudstjänstutskottet delar kyrkostyrelsens bedömning avseende den i bilaga 2B redovisade remissammanställningen om nyöversättningar av trosbekännelser, att det inte finns underlag för att sätta igång ett sådant arbete. Kyrkostyrelsen har med remissen gjort det som är möjligt enligt vår ordning för beslutsfattande. Beslutet att inte lägga fram något förslag för kyrkomötet är en naturlig följd av resultatet av remissammanställningen.

Utskottet bejaktar kyrkostyrelsens meddelande i bilaga 2, att uppdraget att låta översätta psalmboken och kyrkohandboken till samiska inte fortsättningsvis kommer att redovisas i bilagan *Redogörelse för behandlingen av kyrkomötets ärenden*. Det viktiga är att arbetet fortsätter och utskottet ser fram emot att resultatet meddelas i kyrkomötet allteftersom nya översättningar är klara.

När det gäller kyrkomötets skrivelse 2009:5 med G 2009:5 *Öppet nattvardsbord för de odöpta* konstaterar utskottet att ansvaret i hög grad läggs på biskoparna. Biskopsbrevet *Leva i dopet. Brev från biskoparna till Svenska kyrkans präster och församlingar* har fått bli tecknet på att skrivelsen är slutbehandlad. Gudstjänstutskottet uttalar sin glädje över biskopsbrevet och särskilt att det så tydligt sägs att det inte får förekomma att den som i mässan vill ta emot nattvardsgåvorna först tillfrågas om han eller hon är döpt. Sambandet mellan dop och nattvard behöver hela tiden hållas levande. Det är tydligt reglerat i kyrkoordningen och kräver samtidigt pastoralt ansvarstagande och vishet. I gudstjänsten inbjuds alla att delta. I konfirmandverksamheten är det särskilt viktigt med en pastoral varsamhet. Gudstjänstutskottet motsätter sig inte bedömningen att skrivelsen är slutbehandlad, men poängterar att detta är en fråga som lever och fortsättningsvis behöver vara föremål för samtal och behandling i framför allt de lokala sammanhangen.

Uppsala den 26 september 2012

På Gudstjänstutskottets vägnar

Christina Eriksson, ordförande

Lena Bohman, sekreterare

Beslutande: Christina Eriksson, ordförande, Timmy Leijen, Sofija Pedersen Videke, Johan Åkesson, Nanna Tranströmer, Hans Ulfvebrand, Johan Lothigius, Anna-Sara Walldén, Sonja Grunselius, Fredrik Nilsson, Ola Isacsson, Alve Svensson, Torbjörn Arvidsson, Christina Holmgren och Ylva Wahlström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Johan Blix, Anna-Karin Stråle Börjesson, Sture Köhler, Britt-Marie Danestig, Ingegerd Flock Andersson, Katarina Ramnerö Ödestad, Astor Karlsson, Birgit Ahlström, Torvald Johansson, Margareta Viklund, Gerd Gabrielsson, Bengt Inghammar och Dag Sandahl.

Biskoparna Ragnar Persenius och Hans Stiglund har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Ekumenikutskottets yttrande 2012:2y

**Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå
2011**

Till Budgetutskottet

Ekumenikutskottets yttrande över skrivelse 2012:2

Yttrande avseende skrivelsens redovisning av Eu 2006:7: Ekumenikutskottet uttrycker tillfredsställelse över att översynen av ekumeniken i kyrkoordningen nu har utmynnat i ett omfattande förslag genom KsSkr 2012:3.

Yttrande avseende skrivelsens redovisning av Eu 2011:1 Ekumenikutskottet uttrycker tillfredsställelse över att arbetet med KmSkr 2011:20 *Svenska kyrkan i utlandet – struktur och delaktighet* fortskrider samt att de svårigheter vilka Ekumenikutskottet tidigare omnämnt bearbetas. Ekumenikutskottet emotser resultatet av slutbehandling av skrivelsens del gällande rättsäkra direkta val.

Uppsala den 26 september 2012

På Ekumenikutskottets vägnar

Britas Lennart Eriksson, ordförande

Kristin Molander, sekreterare

Beslutande: Britas Lennart Eriksson, ordförande, Agneta Brendt, Evy Annér, Lina Larhult, Göran Karlsson, Hakon Långström, Marija Kogler Johnsson, Inga Alm, Erik A Egervärn, Eva-Maria Munck, Katarina Wedin, Margit Borgström, Anders Novak, Tomas Jansson och Terence Honglo.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Solveig Lundström, Susanne Elmgren Lindberg, Lennart Petersson, Marja-Liisa Jernberg, Per-Olof Flodström, Gunilla Eldebro, Kristina Backe, Ulla Rickardsson, Sofia Rosenquist, Teresia Derlén, Lilian Nilsson, Anders Nihlgård, Fredrik Sidenvall och Kjell Petersson.

Biskoparna Hans-Erik Nordin och Martin Modéus har deltagit i utskottets överläggningar.